Ч. 52 Субота 7 (19) марта 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Горячковий рух серед партий парляментарних. — Нова комбінация що-до складу президиї палати послів. — Комунікат антисемітів. — Дальший розвій хіньскої справи. — Намірена гостина кн. Генриха на дворах хіньскім і японьскім.)

Чим близше до речинця скликаня Ради державної, тим більше слідно горячковий рух серед партий парляментарних; кожда хоче ще в послідній хвили зазначити своє становище і підготовити собі ґрунт в найблизшій сесиї парляментарній. Одні стремлять до того, щоби о скілько можна скріпити своє становище в парляменті і причинити ся до якогось ладу і порядку та дати тим можність до парляментарної роботи а тим самим зійти ся на одній дорозі з правительством; другі шукають знов способів, щоби скріпивши своє становище як-раз не допустити до того що перші хотять. Між одними а другими ведуть ся тепер переговори, а від того чи ті переговори доведуть до якогось успіху або ні, буде зависіти. чи парлямент в часї нової сесиї буде міг спокійно займати ся роботою чи нї.

Найважнїйшою тепер справою в тих переговорах єсть справа складу нової президиї палати послів. Опозиция домагає ся, щоби до нової президиї не війшов нїхто з давної і здаєсь, що більшість парляментарна згодить ся на то, але все-таки лишить ся ще непевність в справі нових кандидатур. Вчера радив екзекутивний комітет правиці через три години під проводом пос. Яворского. Позаяк предсїдатель румуньского клюбу пос. Лупул не міг прибути на засїданє, то ухвалено запитати єго телєґрафічно, чи пос. Цуркан явить ся на першім засїданю палати, щоби яко найстарший віком міг відкрити засїданє. Пос. Яворский подав також до відомости комітету, що нема певности, чи німецка лївиця прийме полишене до єї розпорядимости крісло в президиї палати послів. Доси не показує она охоти до того і здає ся, що о тім будуть рішати завтра (в суботу) поодинокі клюби нїмецкі. Відтак обговорювано справу звістного внесеня ґр. Фалькенгайна і признано, що оно упало разом з внесенєм пос. Яворского, котрого упадок спонукало закрите Ради державної. Тим способом поховала правиця т. зв. lex Falkenhayna, хиба що лївиця хотїла би єго на ново відкопати.

Молодочехи заявили, що резиґнують з репрезентациї в президиї палати послів а внаслїдок того виринула ось яка комбінация: Президентом палати послів став би др. Фукс з нїмецкої партиї клерикальної; першим віцепрезидентом був би пос. Жачек з Морави а місце другого віцепрезидента заняв би пос. Ферянчич з християньско-славяньского клюбу.

Вчера відбуло ся засїданє антисемітского клюбу під проводом дра Люеґера і видано слїдуючий комунікат: Сполучені християньскі соцiялїсти постановили поступати разом з другими нїмецкими партиями в справах национальних. Що-до угоди з Угорщиною, то постановили держати ся засади, що можуть згодити ся лиш на справедливу угоду а несправедливу будуть рішучо поборювати.

Справа хіньска розвиває ся дальше мирно. Цар Николай принимав онодгі на торжественній авдиєнциї надзвичайного хіньского посла Гсі-Чінґ-Ченґа а Хінцї мають надію, що Росия тепер бодай в части відступить від своїх жадань. Також і Анґлія настроюєсь вже мирно до російско-хіньских відносин. Ґубернатор Гонґконґа, Робінзон, котрий тепер вернув до Льондону, доказує, що Росия держить ся супротив Хіни тої самої полїтики що і давнїйше, а котра не була Анґлиї неприхильна. Дальше як до Порт-Артура Росия не піде, бо дійстно має вже цїлу Манджурию в своїх руках.

З Кілю доносять, що кн. Генрих, брат нїмецкого цїсаря зробить візиту хіньскому цїсареви в Пекінї, а відтак поїде до Япону, щоби там японьскому цїсареви вручити подарунки від свого брата.

Новинки.

Львів дня 18-го марта 1898.

— **Іменованя.** Асистентом катедри дерматольоґії на львівскім университетї іменований др. Стефан Генцель.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** видала такий обіжник до учителїв шкіл народних в справі еміґрациї до Канади: „Дійшло до відомости ц. к. краєвої Ради шкільної, що якийсь І. Криштофчик, агент перевозової фірми Б. Карльсберґ в Гамбурзї,

3)

Мамин син.

(Повість з німецкого — Артура Цаппа.)

(Дальше).

III.

Три роки минуло від того часу. Отто вернув до Берлина. Радість панї Кестерової увиділа ся у всіляких сьвяточних приготовленях, які робила на приняте свого улюбленого сина. Она спекла велику булку а над дверми прибила вінець з зелени і завісила таблицю з написом: „Витай!"

Отець принїс пачку дуже добрих циґар а Кароль, що вже давно забув на видані з своїх ощадностий двіста марок, постарав ся о фляшку пончового екстракту.

З парадою проведено вертаючого з зелїзничого двірця до дому. Навіть Кароль не міг укрити в собі чувства радости на вид брата. Оттона перенесено до краєвого суду і він мав тепер титул: Референдар висшого суду краєвого.

Що на двірци в зворушеню першого привитаня лиш побіжно замічено, то показало ся тепер дома уважно оглядаючим єго очам о много виразнїйше. Отто замітно змінив ся. Єго стать зробила ся ще більше струнка, а лице ще блїдше. Він мав тепер дивну привичку підтягати брови до гори, що додавало єго лицю не конче приємний вид удаваної поваги і достоїньства. Держав себе простїйше як перше, майже гордо, а єго рухи мали в собі щось недбалого. Говорив трохи крізь ніс, а на носї носив цвікер в золотій оправі. Також був тихійший і маломовнїйший як перше. Аж понч трохи єго розворушив. І тепер почав оповідати надто голосно, немов би єго слова були такі важні, що не можна їх тихійше вимавляти. Оповідав о своїй урядовій роботї. Що там! Цїла річ була властиво незвичайно проста і він міг би вже нинї повнити уряд судиї, коби не ті дурні відносини в урядї, де треба лїтами ждати на іменованє. Що до знаня законів, то він знає їх о много лїпше як сам судовий радник, під котрим служив. Він все уміє дотичні параґрафи найти, між тим як старий радник мусїв довго перевертати картки книжки, заки найшов, що єму було треба. Взагалї лишити ся на все судиєю в такій дїрі і схлопіти, за то він би красненько подякував. З Берлина вже так скоро не піде. Впрочім він вже напів рішив ся перейти пізнїйше до прокураториї державної. Бути прокуратором, то преці щось иншого. Там о много більше нагоди визначити ся. Такої самої гадки єсть і єго приятель Марквальд.

Відтак почав говорити о товаристві, яке пізнав у достойників місточка, по доохрестних дворах і в офіцирскім касинї. Як они там бавили ся і кілько то вина нераз вийшло!

Обоє родичі слухали з побожним здивованєм і вказували своє зацікавленє ріжними питанями. Їх лиця сияли все більше і по них було видко, як они раділи, що мають сина, котрий обертав ся в таких знатних товариствах.

Лиш раз висловив отець сумнїв.

— Але чи тим міг все додержати товариства? — спитав. — Таж то мусїло страшні гроші коштувати.

— Єй, нї — відповів Отто і нахилив ся над своєю склянкою з пончем — як був все гостем. Пара білих рукавичок, то не великий видаток, щадило ся за те на їдженю.

Кароль не міг в собі побороти невдоволеня, яке збільшило ся навіть до тихого гнїву, коли він пізнав, як Отто, скривившись з відразою, кинув до попельницї половину недокуреного циґара і витягнув крадькома, коли отець раз відвернув ся, своє власне циґаро з кишенї та закурив єго.

Правда, той гнїв дуже скоро проминув, коли лиш брат почав малювати свою будучу кариєру.

— За три роки буду асесором — а при нагоді буду старати ся, аби в мінїстерстві звернули на мене увагу. Тодї не потребував би я вже цїлком іти до прокураториї. Вступлю як помічник до мінїстерства, а відтак побачите як то скоро піде; іменують мене радником, мінїстерияльним директором, заступником державного секретаря, відтак дійстним секретарем державним з титулом екселенциї і ранґою мінїстра.

Він розпер ся в своїм кріслї, піднїс голову до гори і зробив вид, немов би вже справдї мав теку мінїстра в руцї. Обоє старих, котрих одушевленє і уяву розворушив сильний понч, не тямили ся з радости. Кестер бачив вже свого сина в торжественній чорній тозї судиї і в души погодив ся з усіми видатками, які мусїв виложити на науку і образованє си-

посилає до народних учителїв листи заохочуючі до насиланя тій фірмі емїґрантів з поміж селян, обіцюючи за кождого дорослого емїґранта нагороду в квотї 5 зр., а за кождого нелїтного по 2 зр. 50 кр. Хоч ц. к. краєва Рада шкільна не припускає, аби хто з учителїв народних дав наклонити ся до того рода посередництва, що приносить нечесть учительскому станови, то однако уважає своїм обовязком остеречи учителїв народних, щоби не улягли покусї обіцюваної нагороди і не дали ся вмотати в сїти, заставлені аґентами на селян. — Львів дня 12 марта 1898. За ц. к. Намістника: *Бобжиньский.*

— **Є. Ем. Кардинал-митрополит** Сильв. Сембратович прийшов вже цїлком до здоровля і займає ся живо справами своєї архієпархії. Кождого вівторка проводить Ем. Кардинал конференциям консистория і запрошених сьвященників. Ті конференциї нараджують ся над внесенями, які не могли бути обговорені на диецезальнім синодї, що відбув ся минувшого року в осени, з причини недуги Кардинала. Тепер обговорює ся на конференциях спосіб обходу ювілею 50-лїтного панованя Є. Вел. Цїсаря. В справі торжественного обходу того ювілею поставив Є. Ем. Кардинал такі внесеня: У всїх церквах цїлої епархії відбудуть ся в ювілейнім дни торжественні богослуженя; в маю с. р. буде отворена для публики церков при Народнім Домі у Львові, дарована Є. Вел. Цїсарем Русинам міста Львова; видасть ся по руски книжка о Є. Вел. Цїсари; до Найясн. Монарха буде вислана депутация зі всїх трех епархій разом; одному з руских композиторів поручить ся скомпоноване до відповідних слів ювілейної кантати; вкінци в ювілейнім дни будуть устроєні популярні відчити о Є. Величестві по всїх містах і селах, а де буде можна, там устроять ся концерти. В загальних начерках буде представляти ся програма ювілейного обходу так, як звучать наведені внесеня. Остаточно цїла проґрама буде уложена до кількох місяцїв. Переведене остаточних ухвал буде поручене вибраному вже комітетови, що подїлив ся на кілька секций.

— **В справі основаня рускої ґімназиї в Тернополи** пише „Руслан“: Дїлимо ся з нашими читателями вістию, що в Тернополи була вже комісия, вислана Радою шк. кр., щоби забезпечити потрібне умі́щене нової ґімназиї, що має повстати з новим роком шкільним. Введенє в житє I. кляси по фериях буде залежити від рішеня міністерства просьвіти, де сю справу тепер відослано, а заданєм руских послів у Відни буде підготовити ґрунт для прихильного скорого остаточного рішеня сеї справи.

— **До іспиту кваліфікацийного** на учителїв шкіл народних перед іспитовою комісиєю в Станиславові приступило дня 21 лютого 8 кандидаток і 7 кандидатів. Зложили іспит Русини: Дмитро Долиньский, Василь Равлюк (з відзначенєм), Михайло Самбірский (з відзначенєм) — Русинки: Євгенія Левиньска, Євгенія Мардарович, Іванна Мардарович, Мария Мартинець, Мария Матковска, Єлена Путулей. — Поляки: Йосиф Ґижевский (з відзначенєм), Франц Залучковский і Франциска Пелерж. Репробовано 2 кандидатів і 1 кандидатку.

— **Медаль для урядників.** Дневники віденьскі доносять, що з нагоди ювілею Цїсарского так само, як для войскових, будуть і для цивільних урядників державних вибиті медалї з бронзу. На однім сторонї медалю буде портрет цїсарский, а на другій слова: „Signum memoriae 1848 до 1898“. Від медалю войскового буде ріжнитись сей медаль иншою барвою ленти, а дістануть его всї чинні і нечинні урядники державні, котрі служили за панованя Цїсаря Франц-Йосифа I.

— **Є. Е. п. Маршалок краєвий** гр. Стан. Баденї вернув вчера рано з Відня до Львова.

— **Виділ „Зорі“**, товариства руских ремісників у Львові, уконституовав ся в сей спосіб: Головою вибраний Василь Нагірний, заступником голови Григорий Васїка, секретарем Алексїй Ільчишин, касиєром Онуфрій Пащак, поборцем Петро Тиблючиньский, бібліотекарем Викентий Гірний, контрольором Юрий Сидорак.

— **Пожар лїса.** Минувшої недїлї по полудни займив ся в красичиньских лїсах недалеко Перемишля сосновий молодник. Огонь був імовірно підложений і знищив півтора морґа запусту, а був би наробив ще більшої шкоди, коли би не скора і енерґічна поміч, яка наспіла з Голубії і Красичина.

— **Вісім пар новоженцїв в двох родинах.** В Кебек, в Канадї, відбуло ся недавно в церкві Пр. Дїви Мариї вісїм вінчань нараз в двох родинах. Сусїди Морен і Реом, оба Французи, мають то нещастє бути вітцями численної родини: кождий з них має по чотирох синів і по чотири дочки. І склало ся так, що всї сини Морена позалюблювали ся в дочках Реома і так само дочки Реома позалюблювали ся як-раз в синах Морена. Наслїдок був такий, що родичі згодили ся на подружа і вінчаня відбули ся рівночасно при великім здвизї цїкавих. По вінчаню в церкві зібрали ся обі родини з 16 новоженцями і 64 дружбами і дружками на спільний великий бенкет.

— **Убитє мілїонера.** З Льондона телеґрафують, що в Йоганнесбурзї убито властителя великаньских копалень золота Йоеля, сестрінця і спадкоємця звістного і ославленого короля трансвальских копалень Барната, що минувшого року допустив ся самоубийства, скочивши з покладу корабля в море, коли вертав до Анґлїї. Причина убийства незвістна, мимо того, що убийника зловлено.

— **Померла** Євгенія Хилякова, жена о. Дмитра Хиляка, пароха в Лїщинї коло Грибова, дня 12-го с. м., на клїницї в Кракові.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 18 марта. W. Ztg. оголосила реґулямін для продажи тютюну за помочию автоматів.

Берлин 18 марта. Правительство заборонило радї міскій обходити роковини революциї з 1848 р.

Ню-Йорк 18 марта. Фльоту адмірала Сіккарда збільшено о 6 кораблїв.

Переписка зі всїми і для всїх.

І. М. в Г.: 1) Льоси суть поправдї квітами на довги. Коли чи то якась держава, чи край або місто, або якесь товариство потребує гроший, то затягає иногдї позичку в той спосіб, що обовязує ся довг звернути готівкою, але не платить процентів, лиш замість того з тої суми, яка припала би на проценти, платить премію (нагороду), а ту премію пускає на льотерію; хто єї виграє, той і дістане. Така позичка називає ся длятого преміевою або льотерийною. Але не лиш самі проценти, но й сплата довгу частями (відписуванє довгу або амортизация) відбуває ся так само способом льотерийним. Возьмім примір: Якесь товариство затягає преміеву або льотерийну позичку в сумі 6 мілїонів. На таку позичку мусить оно насампере́д мати призволенє правительства і уложити собі плян сплати тої позички. Видає отже квіти

на і які ще буде мати. Панї Кестерова чула вже, як она всїм своїм сусїдкам і знакомим оповідає з гордостию о своїм синї, „судовім раднику“.

У Кароля проявило ся одушевленє тим, що він наповнив на ново склянку і заохочував его до пития. Отто приймив вправдї вічливо склянку від брата, однако не міг здержати ся, щоби не скривити ся і не сказати: „Знаєш, я властиво не люблю пончевого екстракту. Єго чути фузлем. Коби ти побачив як мій товариш Марквальд приладжує понч. Лїтер червоного вина, лїтер чаю і чверть лїтра коняку, але правдивого французского. До того цукор і цитрини. Кажу тобі, знаменитий напиток“.

Взагалї п. референдар привіз з собою всїлякі паньскі привички, що стояли в яркій суперечности з средствами, якими міг розпоряджати его отець. Він любив курити дорогі циґара, пив лише правдиве пиво, о коли потребував одїня, то ішов до дорогого французского кравця на улици Фридриха, котрого поручив єму его товариш Марквальд, замість як давнїйше давати робити одїж у дешевого кравця при Руґскій улици, що убирав цїлу родину Кестерів вже від довгих лїт.

Кестер хотїв вправдї виступити против того, але Отто заявив цїлком рішучо: „Не можу виставляти себе на сьміх. Хочете, аби мене в судї уважали за писаря?“

А мати була просто обурена і замітила з докором:

— Не забувай, тату, що наш Отто тепер при висшім судї краєвім.

Найбільшу приємність робило старій женщинї, коли она свому молодшому синови могла потайки втиснути в руку десятку, а щоби мати ту приємність як найчастїйше, сидїла кождого дня по кілька годин при машинї до шитя. Отец не сьмів очевидно о тім знати; він був би не позволив на то, бо шитє на машинї було для неї дуже нездорове. Але его не було майже цїлий день дома, то й він нїчого не бачив. Також Кароль запомагав брата правильно, а Отто так привик до того, що приймав ті датки брата, як яку данину, що єму правно належала ся. Ба, він навіть не встидав ся пригадувати братови, коли той забув зложити свій даток і нераз упоминав его: Ти, Кароль міг би вже раз пригадати собі на мене.

З часом стали ті братні позички так часті, що навіть добродушному Каролеви було того за богато і він почав одного дня напоминати брата до ощадности.

Але Отто підтягнув брови до гори і сказав обиджений:

— Чи то має значити, що ти менї взагалї не хочеш нїчого більше зичити?

— Боже борони! — відповів Кароль як звичайно добродушно. — Я лиш гадаю, що ти повинен трохи більше обмежити ся. Подумай, що хочу з часом отворити сам для себе інтерес, а то коштує гроші.

— Тиж знаєш, що я скорше чи пізнїйше прийду в положенє, що буду міг віддати тобі всьо з процентом.

— Ого й з процентом? — засьміяв ся Кароль. — Дурниці! Я взагалї не хочу від тебе нїчого.

Референдар зробив гордий вид.

— Чи ти гадаєш, що я беру від тебе які дарунки? Коли лиш стану асесором, то для мене буде то дрібниця віддати тобі тих кілька дрантивих марок.

Честного, доброго Кароля почала та самохвальба брата гнївати, а що не мав звичаю укривати своїх гадок, то відповів трохи глумливо:

— А я би заложив ся, що ти навіть не знаєш, кілько ти менї в загалї винен.

Отто зробив здивований вид; але в найблизшій хвили заволодїв ним гнїв. Правда він не уважав потрібним записувати собі ті квоти, якими брат єму помагав. Але він не хотїв дати пізнати по собі, що єго замітка брата заветидала і тому він гнївно відозвав ся:

— Я повинен був тямити о тім. Але радше дам собі руку відтяти, нїж мав би я від тебе взяти хоч одного феника. Скоро лиш одержу першу платню віддам тобі всю ту милостиню без твого такого... безтактного упоминаня.

В наслїдок тої суперечки відносини між обома братами стали трохи напружені. Кароль перестав допомагати братови з своїх ощадностий, а гордість і почуте власного достоїньства не дозваляло Оттонови просити брата о позичку, хоч і як прикро приходилось єму без тої помочи.

Одного дня в полудне озвав ся давінок при дверях мешканя Кестерів. Панї Кестерова отворила і не мало зачудовала ся, коли побачила перед собою появу, якої взагалї нї в тій нї в сусїдних дїльницях міста нїколи не видїла.

Перед нею стояв якийсь пан, що виглядав немов би его хто викроїв з модного журналу. Елеґантний кляк вкривав его голову, цїлу стать обіймав аж до ніг довгий, широкий, звисаючий плащ. В лївім оцї панка сторчав монокль.

— Ах — спитав дотикаючи криси капелюха — чи не мешкає тут пан референдар Кестер?

Панї Кестер усьмікнула ся приязно як все, коли почула титул і імя свого сина.

— Сина нема тепер дома — відповіла — але він може кождої хвилї надійти. Він вийшов лиш тут в сусїдство.

— Пардон! [1]) — сказав елеґант і здоймив

[1]) Простїть.

н. пр. по 10 зр. і в сїм случаю наробить їх 600.000 штук. Кождий, хто купить такий квіт, дає тому товариству позичку в сумі 10 зр. За то обовязує ся то товариство не лиш віддати єму тих 10 зр., але й робить надію, що він зможе ще й виграти якусь премію. Але щоби хтось міг виграти премію і щоби товариство не було змушене кождої хвилї сплачувати довг, коли того вірителї зажадають, то видані вірителям квіти пускають ся на льотерию і длятого називають ся: л ь о с а м и. Плян тої льотериї укладає ся наперед і буває всїлякий. Всї 600.000 штук льосів в повисшім примірі роздїляє ся відтак на части, н. пр. по 50 штук, а кожда така часть називає ся тогди сериєю. Тепер нумерує ся льоси; кожда серия означає ся числами, і так: перша серия від 1 до 50; друга серия від 51 до 100; трета серия від 101 до 150 і т. д. (Можуть бути сериї по сто льосів.) Крім того в кождій сериї дістає ще кождий льос свій порядковий нумер, а що в сїм случаю, в кождій сериї єсть лиш по 50 льосів, то порядкові нумери идуть лиш від 1 до 50 в кождій сериї. Кождий льос має длятого два числа: число сериї і нумер в тїй сериї. Після відповідного обчисленя визначають ся відтак премії. Одні льоси призначають ся тогди на сплату премій, на вигране якоїсь суми, другі на сплату довгу (амортизацю). Річ очевидна, що таких льосів, котрі щось виграють, мусить бути далеко менше, як тих, що служать лиш до сплати довгу (амортизациї). Длятого, хто купує льос, повинен то знати, що скорше не виграє нїчого. Але така вже людска натура, що кождий ворожить собі лїпше, і длятого то люди так охотно купують льоси, а то знов єсть дуже на руку тим, що затягають позичку. Премія не у всїх льосах визначає ся однаково; на один льос визначає ся найбільшу премію, на другі менші. То зависить вже від уложеня пляну льотериї, а що він може бути всїлякий, то годї нам ту описувати всїлякі пляни. Може так бути, що між льосами, котрих вартість єсть лиш 2 зр., може один виграти 10.000 зр., 2 льоси по 1000 зр., 5 по 100 зр., 20 по 25 зр. і т. д. Так виготовлені льоси продають ся, товариство, чи якесь місто або край, чи держава збирає за них гроші, а відтак що року раз або два, чи три рази уряджує льотерию і відбуває ся тягнене тих чисел, котрими означені льоси. — 2) Ніяка ґазета не може спускати предплату дешевше за длятого, що по перечитаню ґазета не має вартости; та-ж як-раз за то перечитане треба заплатити, бо прецї і редакция мусить платити за писане, друк, папір, почту і всїлякі инші видатки, сполучені з видавництвом. — **Ів. Брин. почта Чернелиця:** Чи сьвітло електричне зуживає більше воздуха як ґазове? — Насамперед треба взяти під увагу яке сьвітло електричне: чи т. зв. каблукове чи жарове, а відтак треба знати, що єсть сьвітло а що електрика і який процес відбуває ся при гореню ґазу, а при переміні електрики в сьвітло. Все то годї нам тут розбирати; длятого скажемо лиш коротко: Електрика може сьвітити і без приступу воздуха; на тім опирають ся жарові лямпи електричні, в котрих із склянної баньки треба насамперед воздух випомповати, а ґаз без приступу воздуха (а радше одної части єго, кисня) не буде горіти, отже й не буде сьвітити. — **Івась В.:** Длячого Ви з лиця зле виглядаєте, жовті і з підковами під очима — то міг би Вам сказати лиш хиба лїкар, котрий би Вас оглянув і вислїдив, що Вам хибує. Ми прецї вгадувати не можемо; можемо Вам лиш ось що порадити: Живіть ся добре, переважно молоком і яйцями, товстих і трудно стравних страв вистерігайте ся; мийте ся часто на цїлім тїлї теплою водою, купайте ся часто в теплій водї, ходїть по сьвіжім воздусї, вистерігайте ся перестуди і в спаню не накривайте ся з головою. — **Стефан Сївецкий:** 1) Що робити, щоби ноги не потили ся? Передовсїм потрібна як найбільша чистота: ноги треба часто мочити і добре вимивати і не носити тїсної обуви. Скоро лиш о то розходить ся, що ноги борзо пітнїють, то найлїпше єсть зробити собі порошок з 1 части алуну і 5 частий т. зв. федервайсу (дуже мілкого порошку, котрого шевцї насипують до нових чобіт, щоби їх можна лекше взути) і тим порошком обсипати онучки або скарпитки. Спосіб сей єсть дуже добрий підчас довших і форсовних маршів н. пр. при войску. Коли же від поту і подошва та тїло зверха межи пальцями мякне та розгниває, а піт через то стає нераз так вонючий, що коло чоловіка з такими ногами і всидїти не можна, то тогди потрібна не лиш як найбільша чистота, але треба ще й уживати салїцилевого порошку від поту, котрий складає ся з 90 частий тальку (той сам камінь, з котрого робить ся федервайс, в аптицї звістний він під назвою creta hispanica), 7 частий салїцилевої кислоти і 3 частий мучини (скроб або крохмаль, amylum). Того порошку треба насипувати до скарпиток (найлїпше вовняних) або до онучок. (Можна спитати в аптицї, чи нема вже готового салїцилевого порошку від поту на продаж). Дуже добре також насипати до обуви що третий день танїни набравши на конець ножа. — 2) Кілько може коштувати подорож до Гонолюлю — того не знаємо, бо ми ще туди не їздили, у Львові нема кого розпитати, а ті, що туди поїхали, ще не вернули і нам не розказали. — 3) Підручник до науки стенографії Полїньского (руский або польский) дістанете в книгарни Губриновича і Шмідта у Львові. — 4) Щоби спокійно спати в ночи не треба анї богато їст на вечерю, анї не лягати зараз по вечери спати; треба уникати сильного зворушеня і роздразненя ума і лягати спати перед північею; не вкривати ся занадто тепло, не спати скорченим лиш добре витягнути ся, спати в холодній і добре провітреній комнатї. Говорене в снї не єсть шкідливе анї хоробливе, отже й не треба на то лїку та й нема нїякого. Атже може Ви коли вже то видїли, як пес спить і гавкає. — 5) На відмороженє подавали ми вже тілько разів лїки, що годї нам заєдно то само повтаряти. — **Волод. Орішок з Любачева:** Підручники до науки танцїв знаємо случайно два і то лиш нїмецкі: Klemm, Katechismus der Tanzkunst 1 зр. 50 кр., і Wallner Tanz-Vademecum 1 зр. 80 кр. Що-до нот, то спитайте за підручником Киприяна в Ставропигійскій книгарни. — **Захарієнко Евг. з Кп.:** Що то єсть „Bibliotheca Godhana“ — того не знаємо. Було бодай подати, з чого Ви то вихопили; може „Godhana“ означає фірму? Коли маєте може якусь книжку з тою сиґнатурою, то треба було подивити ся, в котрім містї видана. — **Прок. Мост. у Львові:** Найбільше і найчастїйше виходять при складаню в друку (після нової правописи слїдуючі букви і в слїдуючім порядку: а, и, н, о, л, к, в; тих треба найбільше. Процентово можете обчислити собі в той спосіб, що почислите всї букви, які знаходять ся н. пр. в 25, відтак в 50, або й 100 рядках друку, а відтак котра з тих букв в данїй скількости найбільше повтаряє ся і який дає процент. Впрочім поінформуйте ся у відливальника черенок Гольчевского ул. Лїндого будинок Друкарнї Звязкової. — **В. Рот. Пом.:** Задачею школи лїсової в Болехові єсть образоване персоналу для помічничої і охоронної служби лїсової. Школа та стоїть під безпосередним зарядом ц. к. Дирекциї домен і лїсів у Львові а під властию мінїстерства рільництва. Язик викладовий польский. Курс науки тревас 11 місяцїв — від 1 жовтня до кінця серпня. Услівя принятя: Поданя треба власноручно писати і вносити до ц. к. Дирекциї домен і лїсів у Львові; до поданя долучити: метрику уродженя на доказ скінченого 17 року житя; сьвідоцтво лїкаря повітового, видане не скорше як 15 червня; сьвідоцтво скінченої з добрим поступом 3 кляси школи видїлової або 3 кляси ґімназияльної або реальної; сьвідоцтво відбутої однорічної практики лїсової, сьвідоцтво приналежности; сьвідоцтво моральности; сьвідоцтво убожества, коли хто хоче дістати стипендию; заяву родичів або опікунів, що будуть кандидата удержувати через цїлий час науки. Виїмково можуть бути приняті і ті, що скінчили школу народну, коли викажуть ся дволїтною практикою і зложать вступний іспит.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора К и р и л а К а х н и к е в и ч а, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

капелюх — не знав, що маю честь говорити з ласкавою панию. Референдар фон Марквальд.

Панї Кестерова чемно поклонила ся і цїле єї лице засияло. Пан Марквальд, товариш єї сина, трудить ся сам аж на Руґійску улицю, аби відвідати свого приятеля!

— Позвольте близше пане барон — припрошувала отвираючи широко двері і уступаючись перед Марквальдом до сїний.

Референдар зробив нерішучий вид і понюхтїв носом. Запах капусти, що лишила ся з обіду, був для него не конче приємний. Однако він вкінци рішив ся увійти.

— Коли позволите, ласкава панї — сказав вступаючи до комнати.

Старий Кестер і Кароль, що сидїли в комнатї і курили, зробили нараз веселі очи. Щось такого можна було бачити хиба в серединї міста. Лякировані черевики того пана були такі кінчасті, що можна було ними цїлком безпечно виколоти очи, штани були такі широкі що в одну ногавицю можна було безпечно всадити обі ноги. На лївій руцї панка висїв грубий костур з ручкою з оленевого рога довгою на якого пів лїктя.

— Тату, то пан фон Марквальд — представила єго панї Кестерова. — Знаєш, товариш нашого Оттонця, оба служать при висшім судї.

І в очах Кестера проявило ся тепер радістне здиване. І він відчув честь, яка задля сина сплила на него. Він щиро простягнув елеґантови свою руку. Пан фон Марквальд задер локоть до гори, спустив відтак руку просто в долину і положив вкінци два пальцї в руку Кестера. Стоячому на боцї і здивовано приглядаючому ся Каролеви, котрого здаєть ся не причисляв до родини, кивнув ласкаво головою.

Тимчасом принесла панї Кестер крісло і попросила свого гостя сїдати. Пан фон Марквальд сїв поволи і зачудований оглянув ся кругом себе по комнатї. Простота і бідність обстави у товариша очевидячки не мало єго здивувала. Очевидно був надто чемний, аби виявити заклопотанє, яке ним заволодїло.

— Добре мешкати тут за містом? — спитав усьміхаючись вічливо.

— Певне — відповів Кестер щиро. — Тут маємо о много сьвіжійший воздух як в містї, а до того мешканє дешевше.

— Дешеве? Гм, може бути. Але як обчислите, що мусите видати кождого дня на фіякри....

— На фіякри? — Кестер усьміхнув ся. — Ми нїколи не їздимо фіякром —

— Нїколи? — спитав здивований елеґант.

— Нї. — Кестер добре бачив, що єго жінка дає єму за плечима гостя якісь знаки, але не знав, що они мали значити. — Нї, ми маємо тут дуже добрі омнїбуси.

— Омнїбуси? Ага, правда, правда.

Елеґант все ще оглядав ся. О тім правда нїколи не гадав, бо ті передпотопні лиш для бідних людий призначені вози для него просто не істнували. Єго немиле положенє ставало для него все прикрійше, він був майже в клопотї. Чи той чоловік ось тут перед ним, з великою, нестриженою бородою, широкими, грубими руками, в бідній, старомодній одежи дїйстно вітцем єго товариша? Аж тепер пригадав собі, що Отто нїколи не говорив перед ним о своїй родинї. Чим міг бути той старий Кестер?

Він вже ладив ся розпитувати оглядно о ту річ, коли в сїнях озвали ся чиїсь кроки і зараз по тім отворили ся двері до комнати.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.